

אוצרות

גליון שפועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

התחדשות

שירים ותקנים

לשיר ברסלב' זהו דיסק חדש שיוצא לאור בימים אלו, ובו ניתן להאזין למגוון שירי ברסלב הוותיקים והמקוריים, בעיבודים וקצבים מיוחדים ועדינים.

כמו כן ניתן עדיין להשיג את דיסק השיעורים שהוקלט באומן בערב ראש השנה תש"ע.

ניתן להשיג בחנויות ברסלב בריכוזי אנ"ש:

הפצה ראשית: אולפני רכסים, טל. 050-4110220

שירים חדשים

יצא לאור דיסק חדש ונפלא: 'ואני רופא אותה' - מאת ישראל דגן, ובו אוסף שירים חדשים בהפקה מיוחדת ובעיבודים איכותיים; שירי רגש והתעוררות, לצד שירי שמחה והתחזקות.

להשיג בחנות ספרים 'ברסלב' רחוב מאה שערים 110 ירושלים, ובהפצה הראשית, טל.

054-8426227

מי אני? הגוף או הנשמה?

'אני חייב... אני מוכרח... אני לא יכול בלי... פשוט בלתי אפשרי אחרת... ככה זה מקובל אצל כולם... אני לא יכול להיות שונה...'

אלה הם הרגלי לשון של אדם שבא להצדיק פעולות רבות בהן הוא נוהג. הוא משתעבד לכללים ולהתנהגויות - ומקדיש לשם כך את מיטב זמנו, אוננו והונו.

אחד מציב לעצמו יעד להרוויח כך וכך בכל חודש - ולשם כך הוא עמל מבוקר עד ערב; אין לו זמן לנשום, ובודאי שאין לו פנאי לנשמה. אחר שם לו למטרה להוציא מתחת ידו מוצרים מוגמרים ברמה גבוהה - ולצורך זה הוא שורף ימים ושנים.

והמצפון הפנימי זועק חמס: איזה מחיר אנחנו משלמים על שטויות שהמצאנו בעצמנו! אך מול הזעקה הזאת עומדת טענת המחזן: 'מה לעשות? אני סוג כזה, שמוכרח להתנהג כך...'

ה'אני', שכה רבות אני משתמשים בשמו - אומר רבי נתן - הינו משהו אחר לגמרי שרחוק רחוק מתודעתנו. לאמתו של דבר, הגוף ומאוויו הקרובים ללבנו, הם רק לבוש חיצוני שעוטף את הנשמה; זה לא האדם עצמו, אלא בשר האדם. האני אמיתי שלנו היא רק הנשמה; רק זה הוא האדם בעצמו.

אך קולה של הנשמה חנוק תחת תביעות הגוף. היצר בתוכו לא רק מונע את האדם מלהתקרב לנשמה, אלא גם הופך את הקערה על פיה: כאשר האני האמיתי שלנו דורש את טיפת החיות ההכרחית שלו - עונה לו היצר בשמו של הגוף: 'כזה אני, אין ביכולתי למלאות את דרישותיך; האני שלי לא מניח לי...'

והשקר הזה חוגג, כאשר תחת טלפיו נרמסים ימיו ושנותיו של האדם, שמתבזבזים להבל ולריק, לשעבודים שונים ומשונים, שהצד השווה בהם הוא שתחילתם תהווה וסופם בוהו, לא מביאים שלווה ולא שמחה, לא חיות ולא רוגע - להיפך, הם גורמים לנו לאבד עולם נצחי; וגם בעולם הזה הם גורמים ייסורים ומפיש נפש למכביר.

אין עצה אחרת, כי אם להתחיל להתרגל להיות אמיתיים. רק האמת יכולה להציל אותנו מהמבול הסוער הזה ששוטף בכל רגע את מוחנו. רבינו הקדוש מגלה לנו, שכאשר האדם מבקש ומחפש להיות אמיתי - הוא מקבל כוחות שמיימיים; הוא מדבק את עצמו לקדוש ברוך הוא שהוא עצם האמת.

או אז נשמתו של האדם שהיא חלק אלוקי ממעל, מתחילה לקבל אור מן השורש אליו היא דבוקה; האמת מתחילה

להאיר לו בחושך שבו הוא נמצא - וכך ביכולתו לצאת משם. אך כל זאת בתנאי, שהוא אכן מחפש את האמת ורוצה להתקרב אליה.

תחילתה של האמת הלוו היא, לפחות לזכור ולדעת מיהו האני שלנו; עלינו להתבונן היטב ולראות שהאני האמיתי שלנו הוא הנשמה - ואז לומר לעצמנו: 'כזה אני, שחייב ללמוד תורה ולהקדיש זמן לתפילה; שחייב לחשוב על תכליתי ולשפוך שיח לפני ה' שיציל אותי מיצר הרע. כזה סוג אני, שלא יכול להיות בלי מילוי הצרכים הרוחניים שלי, כי כל הצרכים האחרים הינם זרים לרוחי ומעוותים את דמותי האמיתית.'

וזהו האמת הפשוטה, האני האמיתי שלנו אכן לא יכול בלי כל אלה. עלינו לפחות לא להגיש סיוע לרמאי הזה שמטעה אותנו ומשייך את האני שלנו למשהו זר וחיצוני.

כאשר הקב"ה בוחר באברהם אבינו ומורה לו את תחילת דרכו להתקרב אליו, הוא מצווה: "לך לך מארצך וממולדתך" - ובכך הוא מלמד גם את זרעו לדורות, לכל אחד מאיתנו: לך אל ה'לך' האמיתי. בכל עיסוק גשמי או רוחני תחשוב: האם אתה מתקרב והולך אל ה'אני' האמיתי שלך?

אל תפתה לטענות השווא שמשמעות בקרבך שהאני שלך מחייב סיפוקים חומריים; אל תרמה את עצמך לשום מוסכמות חברתיות המ'חייבות' להפקיר את חיי הנצח עבור הנאות והרחבות מדומות. השתדל רק להתקרב לאמת הפנימית והאלוקית שבך - והיא שתאיר לך את הדרך לחיי עולם הבא.

זה תפקידנו בכל רגע: לא לתת להטעיות החזרות ונשנות לכבוש את ליבנו, הטעיות שמתלבשות באהבה עצמית או בלא להיות יוצא דופן ושונה מן החברה הסובבת, הטעיות אשר דורשות לכאורה להיטיב עם ה'אני' שלנו.

עלינו לזכור את האמת הפשוטה, שאין לנו אני אחר כי אם הנשמה. כל השאר - מטעה ומתעה. הגוף אינו אלא עבד לנשמה; הוא בסך הכל סוס שעליו רוכבת הנפש האלוקית, והוא לא יכול להעז ולשעבד את הנשמה לצרכי עצמו.

מאידך, עלינו להתחיל להתפנות אל האני האמיתי שלנו, להקדיש לו שימת לב, להקשיב לצרכיו, להבין למשאלותיו. האמת הזאת תאיר לנו באור יקרות, למצוא בעזרת השם את הדרך הנכונה גם בחושך עבות.

(על פי לקוטי הלכות, גנבה ה-ז)

לך אל ה'לך' האמיתי. בכל עיסוק גשמי או רוחני תחשוב: האם אתה מתקרב והולך אל ה'אני' האמיתי שלך? אל תפתה לטענות השווא שמשמעות בקרבך שהאני שלך מחייב סיפוקים חומריים או למוסכמות חברתיות ש'מחייבות' להפקיר את חיי הנצח עבור הנאות והרחבות מדומות

שתאיר לך את הדרך לחיי עולם הבא. זה תפקידנו בכל רגע: לא לתת להטעיות החזרות ונשנות לכבוש את ליבנו, הטעיות שמתלבשות באהבה עצמית או בלא להיות יוצא דופן ושונה מן החברה הסובבת, הטעיות אשר דורשות לכאורה להיטיב עם ה'אני' שלנו. עלינו לזכור את האמת הפשוטה, שאין לנו אני אחר כי אם הנשמה. כל השאר - מטעה ומתעה. הגוף אינו אלא עבד לנשמה; הוא בסך הכל סוס שעליו רוכבת הנפש האלוקית, והוא לא יכול להעז ולשעבד את הנשמה לצרכי עצמו. מאידך, עלינו להתחיל להתפנות אל האני האמיתי שלנו, להקדיש לו שימת לב, להקשיב לצרכיו, להבין למשאלותיו. האמת הזאת תאיר לנו באור יקרות, למצוא בעזרת השם את הדרך הנכונה גם בחושך עבות.

חוקי. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף היומי
שבת	ח	ק"ו.	קצט	ה"ב-ה"א	ע"ז
א	ט	ק"ז:	ר	רסז רסח	סג
ב	י	ק"ח.	רא	רסט רע	סד
ג	יא	ק"ח:	רב	רעא רעב	סה
ד	יב	ק"ט.	רג	רעג רעג	סז
ה	יג	ק"ט:	רד	רעה	סח
ו	יד	ק"כ.	רה	א ב	סט

יום של הפצה

יד בחשוון
לע"נ ר' נחמן
ב"ר קלונימוס קלמן ז"ל

אוצרות ברסלב

י"ל ע"י 'אוצרות ברסלב'
ת.ד. 50617 בית שמש
טל. במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066

לשמיעת שיעורים בשפות שונות 02-9950000
בארה"ב ..... (718) 8552121
מוקד הישועות 1800-255-522

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
braslav@actcom.net.il

הפצה למנויים ובתי כנסיות: 057-3100646
הנצחה, תרומות ופרסום: 057-3100693

אתה מסוגל!

(רש"י) – "ואתה תמשול בו" (בראשית ד, ז). אם נחליט שאנחנו לא מפחדים ממנו, לא מתרגשים מהקשיים שהוא מערים בדרכנו, לא מתפעלים מהטרדות והלחצים שהוא "מסדר לנו", ובעיקר לא מתבלבלים כהוא זה משום כשלון או נסיגה – אזי השנה כן נצליח קצת להתרומם ולהתקדם עוד צעד בדרך למטרת חיינו "וטהר לבנו לעבדך באמת".

כמובן, כל התקדמות צריכה להיעשות בזהירות. כשמתפסים בסולם, אסור לדלג על שלבים – סכנה! אבל כל מילימטר של התקדמות רוחנית, יקר לאין-ערוך.

אפילו שיפור קטן שנעשה תוך התגברות על קשיים – חשוב עד מאד, כמו שאמרו חז"ל: "פתחו לי פתח כחודה של מוחט – ואני אפתח לכם פתח כפתחו של אולם".

אמנם, גם על המעט הזה, היצר הרע איננו מוותר, והוא משתדל כאמור בכל כוחו להפחיד ולייאש. אבל עלינו לאמץ את מידת הגבורה דקדושה, כמו שציוונו חז"ל: "הווי גיבור כארי" ולא להירתע משום דבר. בהצלחה.

בדיבורים, במאמרים זה אולי נשמע יפה מאד, אך במציאות זה לא כל כך פשוט: יש טרדות, עיסוקים, לחצים, מתחים וכל מיני דברים שמרגיזים. נצרף את כל זה לשגרה השוחקת, לעמל הפרנסה, ולעייפות הגופנית והנפשית – ונקבל מסקנה חד משמעית: אנו פשוט לא מסוגלים לדעת מה לעשות.

סוד עתיק הוא, שניצחוננו של הצבא אינו תלוי רק בכמות החיילים ובטיבו של הנשק, אלא בעיקר ברוח הלחימה שלו. כל צבא משקיע הרבה במה שקרוי 'לוחמה פסיכולוגית' – כדי לערער את רוחו של האויב; ומאידך – לעודד את חייליו-שלו ולהעלות את המורל שלהם.

אפילו מעשי הגבורה העצומים של שמשון הגיבור, היו הודות לרוח הגבורה שפיעמה בלבו, כפי שמתאר הפסוק: "ותחל רוח ה' לפעמו" (שופטים יג).

גם יצר הרע יודע את הסוד הזה, ולכן הוא משתדל בכל כוחו להפיל את רוחנו ולשכנע אותנו ולהוכיח לנו שאין לנו סיכוי ושלא כדאי לנו בכלל להתחיל... אבל בכוחנו לגבור עליו, כמו שכתוב: "ואליך תשוקתו" – "שכל משאו ומתנו של היצר הרע בך"

"עיקר הגבורה – בהלב, כי מי שלבו חזק ואינו מתיירא משום אדם ומשום דבר – יכול לעשות גבורות נוראות ולכבוש המלחמות; על ידי חזק ותוקף ולבו שאינו מוטיירא, רץ לתוך תוקף המלחמה..."

"וזה בחינת גבורות שמשון, שנאמר בו: 'ותחל רוח ה' לפעמו במחנה דן בין צרעה ובין אשתאול... שבא לו חזק ותוקף גבורה בלב – ועל ידי זה עשה גבורות נוראות".

(ליקוטי מוהר"ן רמט)

עכשיו הזמן. אחרי שהייתם כבר חזרו למסלולם, וגם התקופה הלוחצת של "אחרי החגים" כבר נגמרה – עכשיו הזמן לתפוס רגע שקט ולעשות חשבון-נפש: האם אנחנו מקיימים את ההחלטות שקיבלנו? מיישמים את ההתעלות הרוחנית שחוונו, או שמא חזרנו לשגרת חיינו מבלי להשתנות או להשתפר?

נכון, גם אם לא השתפרנו, אנו מאד רוצים לשפר את התורה, את התפילה או עבודת ה' שלנו, הן בכמות הן באיכות; להקדיש להן יותר זמן, יותר תשומת לב; להשקיע יותר עומק בבין אדם למקום ובבין אדם לחבירו, בבית ובחוץ; אנו באמת רוצים, מאד רוצים, אבל... זה קצת גדול עלינו...

החסיד הגדול רבי פינחס מקיבליטש

של רבינו, כשהוא מלמד את דרך ההתבודדות והשיחה בינו לבין קונו.

פעם למד בפני חסידי ברסלב בקיבליטש את התורה 'חיים נצחיים' שבליקוטי מוהר"ן (ה"א כא), שם מבאר רבינו את מעלת הצעקה בתורה ובתפילה שבכוחה 'להוליד' את ה'מוחין הנעלמים'.

לאחר הלימוד נעלמו עקבותיו... לבסוף מצאוהו בעליית גג מרוחקת, עומד בדד וצועק מנהמת לבו לבוראו, שיזכה לקיים בתמימות את אשר למד זה עתה.

נפטר בשנות התר"ל, והוא כבן ארבעים שנה בלבד.

רבי פינחס עלה עמו לעלייה הריקה, ורבי אברהם החל לומד איתו את התורה 'ט' תיקונין' שבליקוטי מוהר"ן (ה"א ט), כשהוא מספר לו על ה'מראה' שעליו מסופר בספר 'חיי מוהר"ן' (פ) והקשורה לתורה זו.

במשך כמה שעות למד איתו, ובעקבות כך החל רבי פינחס להימשך לחסידי ברסלב. במוחו הכתה ההכרה, כי כל ההתנגדות אליהם – בטעות מקורה. הוא עלה אל ציון רבינו והשתטח שם בתפילה מעומק הלב, מתוך רצון לזכות להתקרב אל הצדיק השוכן פה.

בעקבות התקרבותו, קמה נגדו התנגדות עצומה, ורבי נחמן מטולטשין יעץ לו לנסוע לכפר סטאפאצ'יק, שם התגורר החסיד הנלהב רבי ישראל, מתלמידי רבי נתן. הוא מסר בידו מכתב לרבי ישראל, ובו בקשה לתת לו אכסניה בביתו לתקופת-מה.

רבי פינחס נסע לסטאפאצ'יק, וכשהתקרב אל ביתו של רבי ישראל הייתה זו שעת המנחה, ועוד ממרחק שמע את קולו של רבי ישראל הקורא את פרשת הקטורת בהתעוררות גדולה, כשהוא כופל שוב ושוב, בהטעמה עמוקה, את המילים: "מפני שהתורה אמרה..."

כשמסר לו את האיגרת, שמח בו רבי ישראל וביקש ממנו ללמוד את נכדיו תורה.

כעבור תקופה שב לביתו באומן, ומאוחר יותר עבר לגור בקיבליטש, שם שימש כמלמד, וקרב נעים רבים לדרכו הנשים..."

אין שתי מחשבות יחד. מחשבה טובה תדחה מחשבה רעה.

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"א רלג)

אילו צעקות???

שללא שהיות אחוזו בו וביקשו את תעודותיו, במטרה לקורעם במקום...

געצל המסכן, שראה את תקוותו היחידה, בבת עינו, עומד להלקח ממנו לעולמים - החל לזעוק בקול לא-לו: "הצילו!!! הצילו!!!" הקולות הלכו וגברו, ואפילו החיילים הגברתנים לא הצליחו להשתקו; הוא עמד וצעק וצעק עד שהקולות נשמעו בכל רחבי העיירה.

לשמע הקולות, התקבצו ובאו כל אנשי העיירה, הללו החלו לעורר מהומות; חלקם ניסו לשכנע את החיילים שמדובר ביתום מסכן וחלש שאינו כשיר לצבא. בינתיים גברה ההמולה, ובדרך לא דרך נחליץ הצעיר מידי הרשעים ושחרר לנפשו, בחסדי שמים.

לאחר שרוחו של געצל שבה אליו, וגם זלמנקה הצליח איכשהו להרגע מהבהלה האיומה, התיישבו כל בני המשפחה לארוחת בוקר, כשאליהם מצטרף גם רבי נפתלי שבינתיים סיים את תפילתו.

געצל הרגיש שהוא צריך להתנצל על הקולות הנוראים שהשמיע בדיוק בעת שרבי נפתלי היה שקוע בתפילתו, שבוודאי הופרעה כתוצאה מכך.

אך רבי נפתלי לא הבין מה הוא שח; הוא נעץ בגעצל עיניים תמהות כמי שאינו קולט על איזה אירוע הוא מדבר...

וגעצל בשלו: "הצעקות שצעקתי, בוודאי הפריעו לכבודו - - -"

"אילו צעקות?? מה צעקת?? מתי???" השיב רבי נפתלי במבוכה...

"וכי לא שמעתם מה שקרה כאן בחדר בעת שהתפללתם???"

"לא! לא שמעתי כלום ולא הרגשתי שקורה כאן משהו בלתי שגרתי" - - -

כזו היתה תפילתו של רבי נפתלי - תפילה מתוך התפשטות הגשמיות ודבקות אמיתית, כך שלא הרגיש, לא בדפיקות החיילים ולא במהומה הקולנית שבאה אחריה...

הילד - ומוכן מאליו שהוא תפס חלק נכבד ממהלך החיים של בני הבית. בינתיים גדל זלמנקה ונהיה לבחור כארוזים, כאשר הכל מנבאים לו גדולות.

והימים האלו ימי צער וצרה לישראל. גזירת ה"קנטוניסטים" היתה בעיצומה. חיילי הצאר הרשעים הילכו אימים על כל בחור ואברך מבני ישראל, כשהם מגייסים לצבא הידוע לשמצה את כל הנקרה בדרכם.

רבי נפתלי שחשש לחייו הרוחניים של זלמנקה, לא חס על כוחו וממונו, עד שלאחר תחבולות רבות השיג תעודת פטור מיוחדת הפוטרת את זלמנקה מלשרת בצבא הצאר. ולמרות כל זאת, בעת ששלוחי הצאר היו מופיעים בעיירה, היה זלמנקה מתחבא, כי השמועה אמרה שלפעמים היו הרשעים קורעים את תעודות הפטור ולאחר מכן מעלילים על הצעיר כי השתמט מחובת שירותו בצבא ומגייסים אותו בעל כורחו.

בבוקר לא בהיר אחד, הגיע געצל כדרכו לבקר את בנו ולשוחח איתו. הם ישבו ליד השולחן, כאשר בפנית החדר עומד לו בעל הבית רבי נפתלי, שקוע בתפילתו מתוך דבקות עילאית.

פתאום נשמעו דפיקות גסות מכיוון הדלת. בהלה גדולה פשטה על פני הבית. לא היה כל ספק באשר לזהות הדופקים, ולפני שהספיקו הנוכחים להתעשת, כבר נפרצה הדלת על ידי קבוצת חיילים - - -

היה זה מאוחר מדי, וזלמנקה נותר חשוף לעיני החיילים,

מסכת רצופה של צער ויסורים היתה מנת חלקו של געצל החייט; כמעט שלא ראה יום אחד של אושר בימיו, החל משחר ילדותו כיתום צעיר המתגלגל ברחובות העיירה. בהמשך התקבל כשוליה של חייט העיירה, שריחם עליו ואספו לביתו - וגעצל מצידו לא חסך שום מאמץ להטיב ולרצות את מטיבו, כשהוא לומד את המלאכה ומנסה לעזור לו עד כמה שהדבר היה בידו.

כל העיירה שמחה איתו בעת שנישא ליתומה גלמודה כמותו, שגדלה בעיירה השכנה - והשמחה רבתה ביתר שאת כאשר נולד לו זלמנקה, בנו הבכור, תינוק יפה-עיניים, שהפליא את רואיו.

אך ימי האושר לא ארכו, היוולדת הצעירה והחלושה, לא החזיקה מעמד, ולאחר תקופה קצרה שבקה חיים לכל חי, כשהיא משאירה את זלמנקה התינוק לאנחות, ללא שום משען ומשענה.

געצל האלמן הטרי, לא היה מסוגל להתמודד עם המשבר; הוא התהלך ברחובות העיירה כמוכה הלם - ועסקני העיירה חיפשו נואשות אחר משפחה אומנת, שתסכים להתגבר ולגדל את זלמנקה לתורה ויראת שמים.

החיפוש לא ארכו זמן רב. בעיירה זו התגורר רבי נפתלי, מבחירי תלמידי רבינו הקדוש - והוא זה שלקח על עצמו לגדל את היתום הקטן, כשהוא משקיע בו כוחות, כאילו היה בנו היחיד.

געצל, האב השבור והמדוכא, היה מגיע תכופות לבקר את

השבוע לפני...

השבוע לפני 128 שנה

■ הכלי התיישבות בעיר הקודש צפת

שכיית חמדה יקרה היא עיר הקודש צפת והמקומות הקדושים שבסביבתה; מאז ומתמיד התרפקו עליה חסידים ואנשי מעשה בנגעונים, לחונן את אדמת הקודש. אחד המקומות שמשכו את לב כלל ישראל במאות השנים האחרונות, הוא בית הכנסת העתיק שבו התפללו האר"י הקדוש והחבראי-קדישא שהסתופפה בצילו.

כאשר תלמידי מוהרנ"ת עלו ארצה והתיישבו בצפת - קבעו את מקום תפילתם בבית כנסת קדוש זה, יחד עם רבים מתושבי העיר שראו לעצמם זכות גדולה להתפלל שם. חסידי ברסלב, האמונים על תורות הליקוטי מוהר"ן המבוססות על כתיבי הארז"ל - חשו בזכות גדולה להתפלל במקום בו התפלל אותו צדיק.

אך כעת התעוררה עליהם מחלוקת חריפה; אנשי בלעיל שמו מטרה לעצמם, לרדוף את קהל החסידים ולהדוף אותם מבית כנסת מיוחס זה.

כאשר הגיעו הדברים לידיעתו של החסיד הנודע רבי נתן ב"ר יהודה מטבריה (ר נתן ר' לייבאלע ראובנס), זלגו עיניו דמעות. במכתב מיום ה' בחשוון תרמ"ג ששיגר לחבריו בצפת, הוא מחזקם ומעודדם, ומייעץ להם שיאספו את כל בני הנעורים ויקבעו איתם יום אחד של צום ותפילה, בו ישתטחו על ציון הארז"ל תוך אמירת תהילים, תחנונות והתבודדות - בעוד שגם הוא עצמו ממקומו שבטבריה יצטרף עמם.

במכתבו הוא כותב, שכל המחלוקת שהתעוררה - מטרה אחת לה, והיא: לרמוז לנו "אז מיר זאלן טאקע זיין ברסלבר חסידים; מיר זאלן אסאך לערנען ספרי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש" (= בכדי שאכן נהיה חסידי ברסלב; שלמד הרבה את ספרי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש).

בסופו של דבר, לאחר מספר חודשים, הצליחו המתנגדים בתוכניתם - וחסידי ברסלב גורשו מבית הכנסת הארז"ל, מתוך ביוזנות עצומים, כשהם מקבלים זאת באהבה כתיקון עוונות ודרך תשובה - לאור דברי רבינו הקדוש בתורה ו' (ליקו"מ"ה"א), שאי אפשר לזכות לתשובה שלימה כי אם על ידי ש"שמע ביוזנו - ידום וישתוק".

מעניין לציין את אשר כתב להם רבי נתן ב"ר יהודה במכתב אחר: "מה אתם דואגים שדוחפים אתכם מבית הכנסת של האר"י הקדוש? היכן שתתפללו - שם יהיה האר"י הקדוש עמכם; ובוודאי לא יהיה עמכם! כי כבר ביקש יעקב אבינו ע"ה: 'בסודם אל תבוא נפשי ובקהלם אל תחד כבודי' (נתיב צדיק ק').

לחידודא

חידה מס' 69

איך הגיב רבי נתן כששמע שהכיפה של רבינו נמצאת אצל אחד החסידים?

הפתרון לחידה מספר 68

איזה ערך בספר המידות מכיל את הסעיפים הרבים ביותר?
- ערך 'צדיק'.

זכה בהגרלה לחידה מס' 67 משפחת קרני, צפת

בסך 50 ₪ זכות קניה בחנות ספרים 'ברסלב' רחוב מאה שערים 110 ירושלים

לתשובות - התקשרו למערכת הממוחשבת 'אוצרות ברסלב' 02-9950000. לאחר בחירת השפה, הקשו 1-9-2-1 והשאירו הודעה. בין הפותרים נכונה עדי יום שני בשעה 12 בלילה. תערוך תגלה על זכות קניה בסך 50 ₪

שאלה:

אני רואה מסביבי צעירים ומבוגרים בני עלייה – בשעה שאני בעצמי מרוחק מרוחניות, למרות שאיפתיי הגדולות. מדוע זה קורה לי?

תשובת הרב אליעזר חיים אסטרייכר:

זוהי אמנם מחשבה שמצויה מאד בקרב יהודים רבים, והדבר שובר את רוחם עד שהם נופלים לייאוש; הם אינם מסוגלים לקלוט כיצד אנשים שונים זוכים להתעלות בתורה ויראה וחסידות; מהם זוכים לחבר ספרים ולהשיע מפורסמים בקרב הציבור – ואילו הם בעצמם עדיין מתבוססים בקרקעית, רחוקים מכל הרגשה והתעלות רוחנית; כישלונות רצופים רודפים אחריהם תדיר.

אך לרבינו הקדוש ישנו פתרון נפלא בכדי להתגבר על מחשבות ייאוש כאלו. מוהרנ"ת מתייחס מפורשות להלך מחשבה זה – וכה דבריו (בלקוטי הלכות, פסח ט, כב):

"לא יפול בדעתו מחמת שנדמה לו שחבריו בני גילו טובים ממנו הרבה, כי אף על פי שהוא מידה טובה להיות עניו ולהחזיק כל אדם טוב ממנו – אבל אם יפול בדעתו על ידי זה חס ושלום, אין זה ענוה; אדרבא, זהו גדלות גדול, שאין נאה לו שיעבוד איה עבודה להשם יתברך ועדיין הוא רחוק כל כך, וחבריו כבר זכו למה שזכו... כי אסור להרהר אחרי המקום – ומי יודע מאיזה מקום הוא ובאיזה מקומות נמשך על ידי מעשיו?! כי אין אדם דומה לחברו כלל..."

"וכמו שמוכח בהמעשה של החכם והתם, שאשתו היתה שואלת לו: 'אם כן, מפני מה שארי בעלי מלאכות נוטלים ג' זהובים בעד זוג מנעלים – ואתה אינך לוקח כי אם אחד זהוב וזהו?!' השיב לה: 'מה לי בזה? זה מעשה שלו וזה מעשה שלי!'

"וצריך לדקדק בכל המעשה, לקחת לעצמו מוסר ועצות מדברי התם הנ"ל, וללך בדרכיו ולהיות בשמחה תמיד, ואל יבלבל אותו העולם כלל, ואפלו חבריו שזוכים לתפילה ועבודה הרבה יותר ממנו... רק יהיה בשמחה תמיד בכל נקודה ונקודה טובה שמרויח בתפילתו ועבודתו איך שהוא..."

אך בכל זאת, למרות שאין להתבלבל מקושיא זו, הרי הקושיא בעינה עומדת: מהי באמת הסיבה שהלה זוכה למה שזוכה – ואני לא?

יש לדעת, כי עובדה זו אינה מעידה שאני נמצא במדרגה פחותה. לפעמים אדרבה, בכך שהשי"ת שלח לי ניסיונות כאלו, הוא סמוך ובטוח שאני יכול להתגבר עליהם; בעוד שאת חברי הוא מונע ממצבים כאלה, משום שיוודע שהוא לא יעמוד בזה, מחמת מדרגתו הרוחנית הנמוכה יותר; וכמו שכתב מוהר"ת (שם): **"כי אסור להרהר אחרי המקום – ומי יודע מאיזה מקום הוא ובאיזה מקומות נמשך על ידי מעשיו?!"** כי אין אדם דומה לחברו כלל!"

על הפסוק: **"ויתחלק הנוך את האלוקים ואיננו כי לקח אותו אלוקים"** אומר רש"י בשם המדרש: "צדיק היה, וקל בדעתו לשוב להרשיע, לפיכך מיהר הקב"ה וסילקו והמיתו קודם זמנו."

כמו כן ידוע הדבר שאמר מוהר"ת לאחד מתלמידיו, שכל עוד הוא נמצא במצב של עלייה, אין הוא מרוצה ממנו כל כך, ורק כאשר יתקרב מעבודת ה' ויתחזק להמשיך הלאה – אז יהיה מרוצה ממנו ביותר. ואמנם קבלה בידינו, שאותו תלמיד הסתלק בצעירותו, ויתכן שמסיבה זאת נגזר עליו שיסתלק, שמה לא יוכל להתחזק בוקנותו במצב של ירידה.

אמנם אין לנו כל השגה והבנה בסיפורו של חנוך, אך יתכן שישנו דמיון בין הדברים. המכונה המשותף הוא המסקנה, שזוהי מדרגה גדולה לאדם כאשר יש לו ירידות והוא צריך להתחזק ולעבור אותן בהצלחה.

אולם למעשה, האדם צריך לדעת, שעליו לעבוד את השי"ת ללא שום חשבונות כאלה או אחרים, ואפילו ללא חשבון שכר המצוות, כפי שהדריך אותנו רבינו (שיחות הר"ן מה), שנעבוד את השי"ת אפילו אם נראה לנו שאנו רחוקים מאד מלזכות לעולם הבא.

לכן אחי יקירי, חזק ואמץ ותמשיך לעבוד את השם יתברך. כל יום תדבר אליו בהתבודדות; בפיך תוציא את שאיפותיך להיכן אתה רוצה להגיע, ואל תישר מזה שעדיין לא זכית לכך. כל הדיבורים וההתנגעויות האלו ילוו אותך עד יומך האחרון – ואז תראה את מעלתך האמיתית.

"יְהִי רִיב בֵּין רֵעֵי מִקְנֵה אֶבְרָם וּבֵין רֵעֵי מִקְנֵה לוֹט וְהִכְנַעְנִי אֲזַי בְּאַרְצֵי" (בראשית יג, ז)

כל שפע הברכה בעולם בא מארץ ישראל, כמו שכתוב: "הנותן מטר על פני ארץ ושולח מים על פני הוצות" (איוב ה) ועל כך אמרו חז"ל, שכל העולם מקבל גשמים – רק בזכות ארץ ישראל (תענית י ע"א). אבל מחלוקת מקלקלת את השפע, כמו שאמרו: "מחלוקת אחת דוחה מאה פרנסות" (של"ה רמב).

זה שכתוב **"ויהי ריב... והכנעני או בארץ"**. היינו, שמחמת המחלוקת שהיתה אז השתררה עניות בארץ ישראל – במקום שפע וברכה. כנעני רומז לעוני, כמו שאמרו חז"ל על הפסוק **"ולא יהיה כנעני"** – **"אין כאן עני"** (פסחים נ ע"א).

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"א רעז)

"יְהִי בְיָמֵי אֶמְרָפֶל מֶלֶךְ שֶׁנָּעַר אֲרִיזָה מֶלֶךְ אֶלְסָר... אַרְבָּעָה מְלָכִים אֶת הַתְּמַשְׁחָה... וַיִּחַלֵּק עֲלֵיהֶם לְיָלָה (שם יד, א, ט, טו)

כל כוחות הרע שבבריאה – שורשם ממידת הדין שבה מנהיג הקב"ה את העולם (בצד מידת הרחמים). מידה זו, היא שמחייבת שיהיו קשיים וניסיונות לאדם, זאת כדי שיוכל לקבל שכר המגיע לו בדין – ולא בחסד.

לכן יש לדעת שכשארם שרוי בצרה חס ושלום, שאז מידת הדין גוברת עליו – הוא צריך להיזהר יותר מן החטא, שכן כאשר הדינים גוברים – גם כוחו של יצר הרע גובר, כי מהם הוא יונק את כוחו, כאמור.

אי לכך צריך אדם להשתדל תמיד להתנהג בחסד וברחמים – ואז "כל המרחם על הבריות מרחמין עליו מן השמים" (שבת קנא ע"ב) – מידת החסד תתגבר גם למעלה ויקל לו גם לנצח את יצר הרע ששורשו מהדינים.

זאת הסיבה שדווקא אברהם אבינו, הוא זה שניצח את ארבעת המלכים, אמרפל וחבריו, אשר בהם התגלמו כוחות הרע, כמו שאמרו חז"ל שהם כנגד ארבעת המלכויות שהחריבו את בית המקדש. אברהם אבינו, שכולו היה חסד, ככתוב **"חסד לאברהם"** (מיהא ז) – ניצח והכניע אותם.

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"א ל)

דו"ר צדיקים
לחם את הנשמה
 מגוון מסלולי חורף מרתקים במחירים אטרקטיביים
בדרך צדיקים
 זה בדיוק בשבילך
 ירושלים: ח' בית ישראל 38 בני ברק. רב עקיבא 62
02-5410100 (ארצי)

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן
מוקד הישועות
1-800-255-522
 24 שעות ביממה
 להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באופן ליטועה וצלחה. לרווח ופרנסה. לרפואה. למקשה לילד. לנחת ושפתת חיים

זמני עולם בהפצת האוצרות										
ירושלים הר"ר נתן חנוברג חי' תרס והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שחתי' זמזת הפצעה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רב נתן דקדושה	ירושלים הר"ר פנחס זילברמן חי' תרס והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שחתי' זמזת הפצעה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רב נתן דקדושה	ירושלים הר"ר נתן שמעון קמור חי' תרס והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שחתי' זמזת הפצעה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רב נתן דקדושה	ירושלים הר"ר מרדכי גוטליב חי' תרס והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הבר-מצוה לבנו מנחם נ"י זמזת הפצעה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רב נתן דקדושה	ירושלים הרב איתן בכר חי' תרס והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת אירוסיה הבת שחתי' זמזת הפצעה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רב נתן דקדושה	ירושלים הר"ר אליעזר משה הילפרין חי' תרס והפיץ 500 גליונות לע"י אביהם הר"ר דוב ב"ר אברהם אלחנן זצ"ל נלב"ע ב"ד חשון תשמ"ד הר"ר בנימין שטרנפלד חי' תרס והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת אירוסיה הבת שחתי'	ירושלים - בית שמש הר"ר משה מנחם קלוגר חי' תרס והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת אירוסיה הבן שחתי' ומחמת הר"ר עמנואל חי' תרס והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת אירוסיה הבת שחתי'	ירושלים - צפת הר"ר אליעזר וונשני חי' תרס והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבן דוד נתן חי' ומחמת הר"ר עמנואל חי' תרס והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבת שחתי'	ירושלים משפחת פראנק שחתי' תרמו והפיצו 1000 גליונות לכבוד שמחת אירוסיה הבן משה חי' זמזת הפצעה וזיכוי הרבים יעמדו להם לראות רב נתן דקדושה	ירושלים הר"ר יצחק נפתלי הילפרין חי' תרס והפיץ 500 גליונות לע"י אביהם הר"ר דוב ב"ר אברהם אלחנן זצ"ל נלב"ע ב"ד חשון תשמ"ד הר"ר עקיב שלמה טילפרינסקי חי' תרס והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבן שמעון נ"י זמזת הפצעה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רב נתן דקדושה	ירושלים הר"ר י"ט שטרן חי' תרס והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הבר-מצוה לבנו משה אריה נ"י זמזת הפצעה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רב נתן דקדושה